

## આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી દ્વારા પ્રગતિશીલ ખેડૂતો માટે 'સજીવ ખેતી' તાલીમ કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો

એગ્રોનોમી વિભાગ, બં. અ. કૃષિ મહાવિદ્યાલય, આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ દ્વારા તા. ૧૩ થી ૧૭ માર્ચ ૨૦૨૩ દરમિયાન ખેડૂતો માટેનો પાંચ દિવસીય તાલીમ કાર્યક્રમ માન. કુલપતિશ્રી, ડૉ. કે. બી. કથીરીયાના માર્ગદર્શન હેઠળ યોજવામાં આવ્યો હતો. સદર તાલીમમાં મહેસાણા, ખેડા, આંણદ અને વડોદરા જિલ્લાના સજીવ ખેતીમાં રસ ધરાવતા કુલ ૩૭ ખેડૂતોએ ઉત્સાહભેર ભાગ લીધો હતો. જેમાં ખાસ કરીને ૨ મહિલા તાલીમાર્થીઓ સામેલ હતી. ડૉ. વાય. એમ. શુક્લા, આચાર્ય અને વિદ્યાશાખાધ્યક્ષે ખેડૂતોને સજીવ ખેતીની જરૂરિયાત વિષે માહિતગાર કર્યા હતા, તેમજ તાલીમનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય સમજાવ્યો હતો. સદર તાલીમમાં વિવિધ વિષય નિષ્ણાતો દ્વારા સજીવ ખેતીના વિવિધ આયામો જેવા કે પોષણ વ્યવસ્થા, પાક સંરક્ષણ, ક્ષેત્રિય વ્યવસ્થાપન, પ્રાકૃતિક ખેતી અને તેના વિવિધ આયામો, ગૌઆધારિત ખેતી, સર્ટિફિકેશન પદ્ધતિ, બજાર વ્યવસ્થા, સજીવ ખેતીમાં આવતી મુશ્કેલીઓ અને તેમાં સમાધાન વગેરે વિષયોને આવરી લેવામાં આવેલ, જેથી ખેડૂતોમાં સજીવ ખેતી તરફનો અભિગમ વધે તેમજ તેઓ રસાયણમુક્ત અનાજ, શાકભાજી, ફળ વગેરેનું ગુણવત્તાયુક્ત ઉત્પાદન કરી વધુ આર્થિક વળતર મેળવી શકે. વિશ્વમાં હાલ તૃણ ધાન્ય વર્ષની ઉજવણી કરવામાં આવી રહેલ હોઈ તાલીમાર્થીઓને સદર બાબતે પણ અવગત કરવામાં આવેલ અને એક વિશેષ વ્યાખ્યાન પણ ગોઠવવામાં આવ્યું હતું. તેમજ તાલીમાર્થીઓને દરરોજ તૃણ ધાન્યની એક વાનગી પણ પીરસવામાં આવેલ.

તાલીમાર્થીઓને સજીવ ખેતી વિષે વધુ જાણકારી અને અનુભવ મળી રહે તેવા ઉમદા હેતુથી તેઓને આણંદની આજુબાજુ સજીવ ખેતી સાથે સંકળાયેલા પ્રગતિશીલ ખેડૂત દેવેશભાઈ પટેલ, સત્વ ઓર્ગેનિક ફાર્મ, બોરીયાવી તથા ઉમેશગીરી ગોસ્વામી (ગીરી ફાર્મ), નરસંડા તથા ગેટ ઓર્ગેનિક સ્ટોરની રૂબરૂ મુલાકાત કરાવવામાં આવેલ તેમજ એગ્રોનોમી વિભાગ દ્વારા ફાર્મ ઉપર લેવામાં આવેલ સજીવ ખેતીના કૃષિના સંશોધન અખતરાઓની પણ રૂબરૂ મુલાકાત કરાવવામાં આવેલ.

તાલીમ કાર્યક્રમના અંતમાં આચાર્ય અને વિદ્યાશાખાધ્યક્ષ, ડૉ. વાય. એમ. શુક્લા અને પ્રાધ્યાપક અને વડા, એગ્રોનોમી વિભાગ, ડૉ. વી. જે. પટેલના હસ્તે પ્રમાણપત્ર તથા કીટનું વિતરણ કરવામાં આવેલ હતું.

સમગ્ર કાર્યક્રમને સફળ અને પરિણામલક્ષી બનાવવા માટે તાલીમ સંયોજક ડૉ. પી. એમ. પટેલ તથા ડૉ. વી. વાય. પટેલ અને ડૉ. એ. પી. પટેલ દ્વારા નિષ્ઠાપૂર્વક પ્રયત્ન કરવામાં આવેલ.

# સજીવ ખેતી તાલીમ કાર્યક્રમની ઝાંખી

